

Puur water & natuur

Drinkwater

Een collectieve overheidsvoorziening met 46 gemeenten in Noord Holland

Henk van der Linden, omgevingsmanager PWN

Rotterdam 15 oktober 2014

www.pwn.nl

- Hoe kunnen de drinkwaterbedrijven doelmatig aansluiten bij de samenwerking?
- Over mee-koppelen en keten-denken!
- Samenwerken: een blijvende verandering van het werkproces.

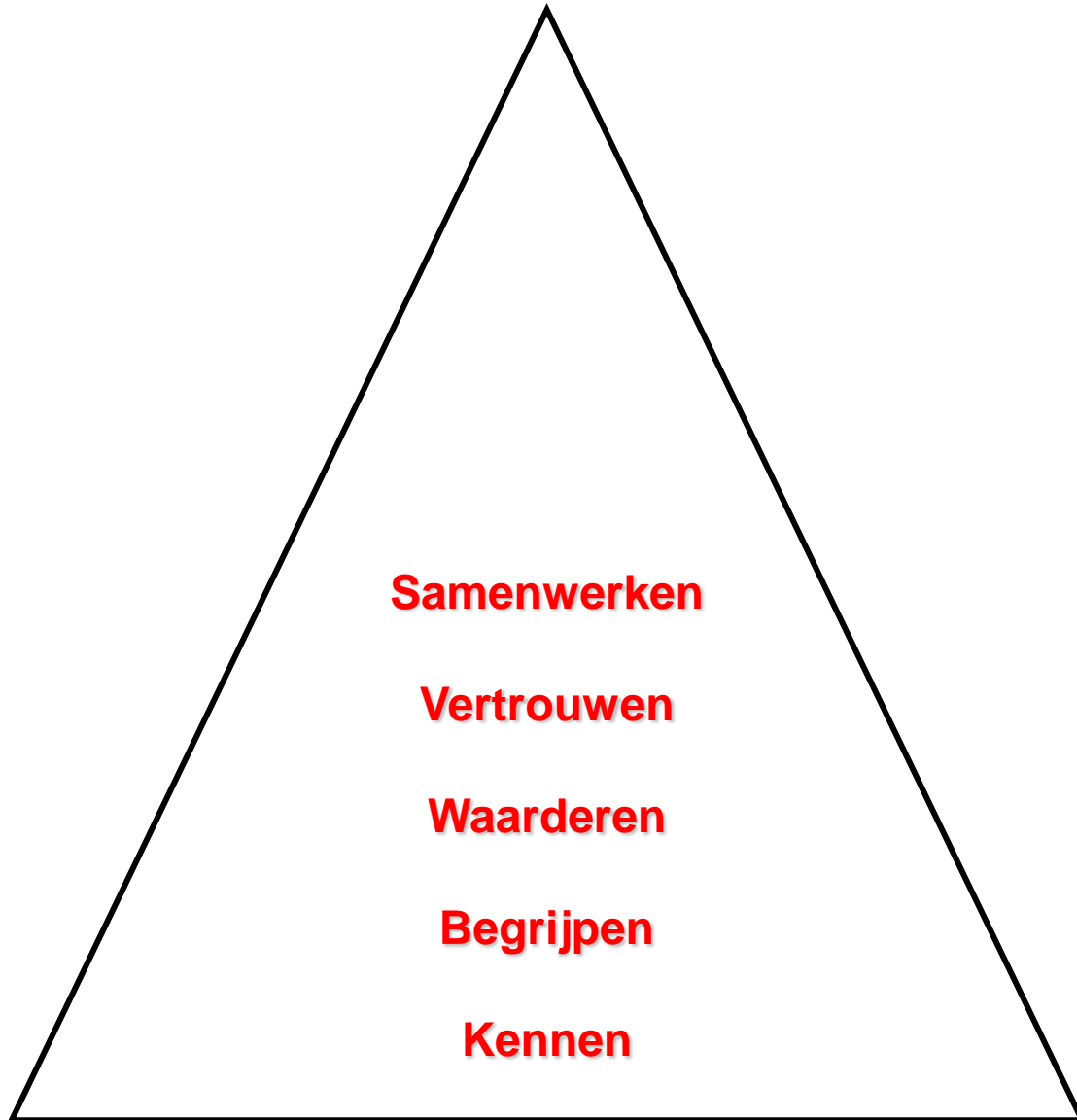

Wie is Henk van der Linden?

- Bouwjaar 1956, getrouwd, vader van 2 dochters (1994 en 1996)
- Gewoond en gewerkt in Rotterdam, Dordrecht, Leeuwarden, Kampen, Barneveld, Ravenstein, Limmen NH
- Hogere Landbouwschool, Marketing, Communicatie, Mediation
- Zeiler, kok, meubelmaker, reanimator
- ENTP-er, creatief, verbindend, doorzetter, enthousiast
- Omgevingsmanager (Leidingen strategie) PWN

Samenwerken is het eindresultaat van ...

Samen een beter resultaat behalen en werkplezier beleven

Durven over te laten aan de ander op basis van wederzijdse kunde en respect

Aanvaarden het belang van de ander als niet boven- of ondergeschikt

Begrijpen het belang van de ander en zichzelf

Weten wat de ander doet

PWN = Drinkwater en Natuur

Provincie Noord-Holland = 100% eigenaar

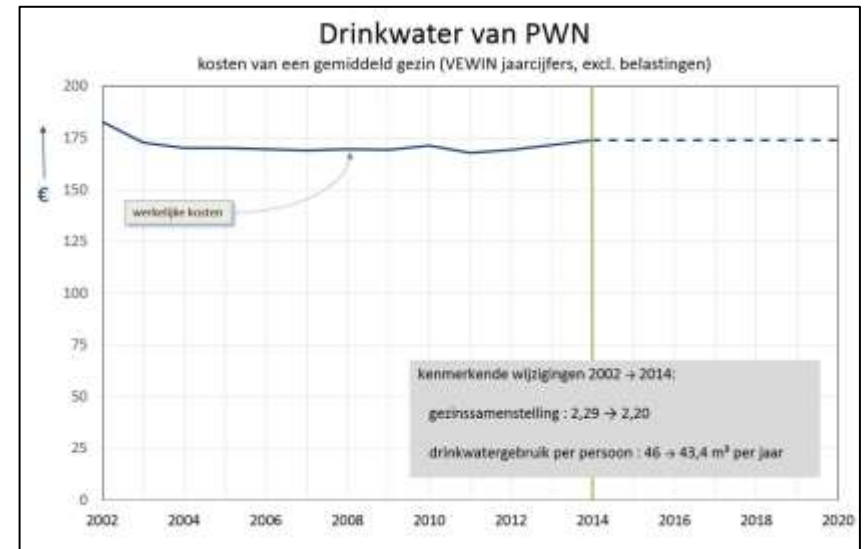
- Geen winstoogmerk
- Solidaire tarieven voor alle klanten
- Lage drinkwaternote
- Collectieve zakelijke afspraken met gemeenten

Gemeentelijke overeenkomsten

- 7 zakelijke afspraken

Drinkwaterwet

- Volksgezondheid
= Kwaliteit + Leveringszeker !!
- 100% overheid (overheids N.V.)
- Aansluitplicht
- Monopolie
- Financiële eisen
  - EV/VV
  - Geen kruisfinanciering

- **Toezicht**
- RvC, provincie, I&M Benchmark, ACM
- **Bestuursakkoord Water 7 mln**
- besparen autonoom
- besparen samen met gemeenten en waterschappen
- **Leidraad**
- laagst maatschappelijke kosten (als ware wij één)
- **Deltaprogramma?**
Klimaatveranderingen, mlv
Vitale infra
- **Energietransitie?**
- 60% van drinkwater wordt verwarmd

Relatie PWN en gemeenten?

Nederland:

237 bronnen voor 403 gemeenten

Noord Holland:

3 bronnen voor 63 gemeenten

PWN:

95% vuil oppervlaktewater
5% grondwater

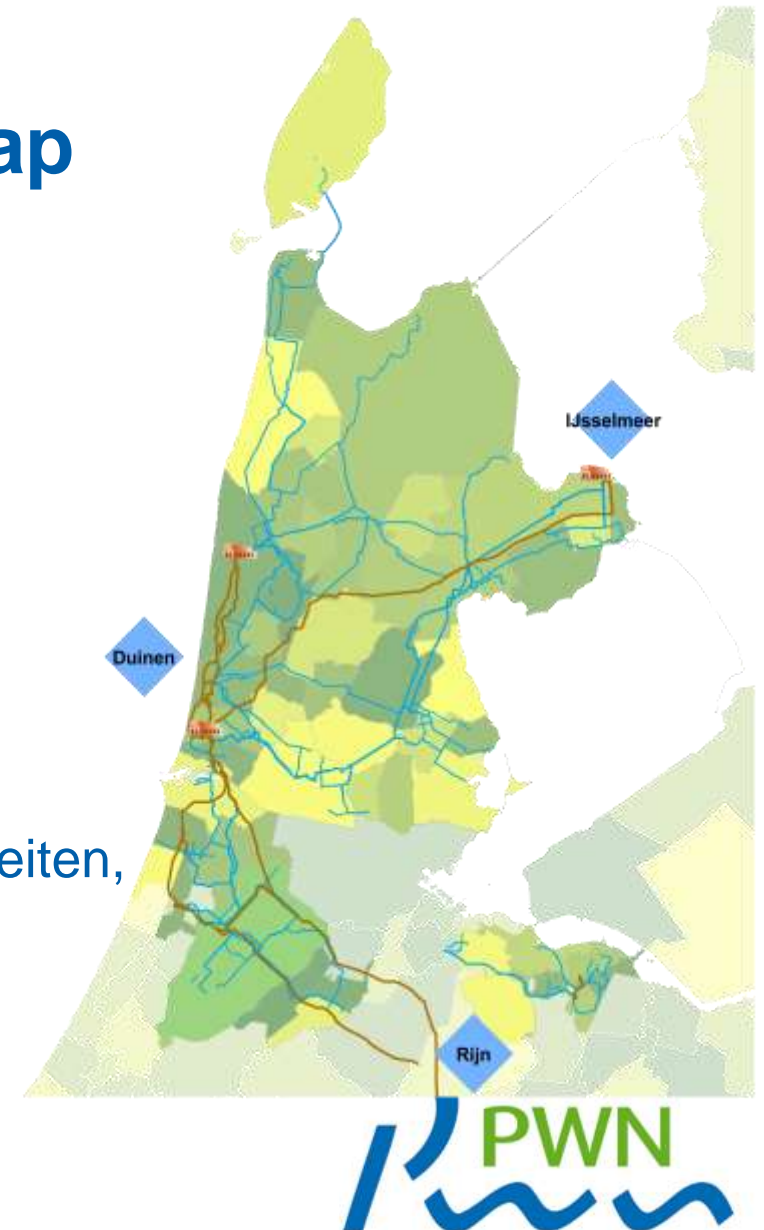

Collectief recht van overpad voor leidingen van Bron tot Tap

- 3 zoetwaterbronnen
- 325 km waterleiding voorgezuiverd
- 5 productiebedrijven
- Grote afstanden: 120 km Noord-Zuid
- 10.000 km drinkwaterleiding
- 46 gemeenten
- 770.000 aansluitingen

(vergunningen, schades, vergoedingen, calamiteiten, bluswater, nadeelcompensatie, ...)

Drinkwater weetjes...

- Drinkwaterverbruik: ca. 45.000 liter/persoon/jaar (=500 volle containers/jr)
- Voor de prijs van een liter Spa bezorgen we 1000 liter thuis.
- Ca. 180 euro/gezin/jaar drinkwater
- Ca. 65% van drinkwater wordt verwarmd
- Groot energielek d.m.v. warm water
- Vaste kosten = Ca. 80% van drinkwatertarief
- Drinkwatersysteem is kapitaalintensief
- Levensduur drinkwaterleidingen tot > 100 jaar

Puur water & natuur

PWN en gemeenten

Samenwerkende overheidsorganisaties
in de Openbare Ruimte

www.pwn.nl

Gezamenlijke belangen:

- Wonen
- Werken
- Recreëren
- Volksgezondheid
- Laagst maatschappelijke kosten = besparen voor de burger

Aanleidingen voor samenwerking

- Bestuurs Akkoord Water
- Deltaprogramma
  - meerlaagse veiligheid (overstroming)
  - klimaatbestendige infrastructuur (wateroverlast, temperatuur)
- Duurzaamheid, energietransitie
- Begrotingen niet meer sluitend (precarie, leges)
- Toenemende drukte in de ondergrond
- AVOI
- Ervaringspraktijk PWN en gemeenten
- Wet & regelgevingen
- .....

Wat staat er ook alweer in het bestuursakkoord Water?

.....

Nationaal Bestuursakkoord Water

750 miljoen/jaar blijvend besparen in het nationale waterdomein

2

Citaten uit het akkoord:

...minder kostenstijging voor burger en bedrijf...

...minder bestuurlijke drukte...

...doelmatiger werkzaamheden...

...alle overheden met minder middelen de taken uitvoeren..

...solide, simple, sober...

...efficiënt samenwerken met andere organisaties...

...controle en toezichtsfuncties verminderen...

...meer samenwerken...

...meer van elkaars expertise profiteren...

...duidelijk afspreken: wie doet wat...

...taken overhevelen, wanneer een ander dat beter of goedkoper kan...

Bestuursakkoord in Noord Holland

Noordkop	2,4mln
West Friesland	2,6 mln
Zaanstreek Waterland	5,2 mln
Noord Kennemerland Noord	3,8 mln
Noord Kennemerland Zuid	1,6 mln
HHNK	10,6 mln
PWN	7,0 mln
Zuid Kennemerland/Rijnland	24 mln
Amstel, Gooi en Vecht	8%

Bestuursakkoord PWN

PWN rapportage	7,0 miljoen	
Autonoom	4,3 miljoen	*
Met waterschappen	1,3 miljoen	**
Met gemeenten	1,3 miljoen	***
in Noorderkwartier	4,5 miljoen	
onder Noordzeekanaal	2,5 miljoen	

Zelf gelabeld + hogere ambitie!

* PWNNext + KM 2.0

dijken, onttrekken & lozen, **Asset Management, laboratoria, HR

*** meekoppelen, **asset management**, klimaatbestendigheid, andere netbeheerders, **grondwater**

Onderwerpen PWN-Gemeenten-Waterschappen

Gesprekstabfels inrichten over:

- Brandkranen
- Duurzaamheid en Ecowijken
- Trace visie 2050, AVOI, Deltaprogramma
- Meekoppelmetro lange termijn, pro actieve regie:
  - slim vervangen en investeren in onder/bovengrondse infra
- LMK: Nadeelcompensatie vervangen door Voordeelverdeel regeling?
- .....?????

Bestuursakkoord activiteiten in Noord Holland

Noordkop	15 projecten	mk
West Friesland	14 projecten	mk;
Zaanstreek Waterland	21 projecten	am; mk; gw
Noord Kennemerland Noord	13 projecten	
Noord Kennemerland Zuid	8 projecten	gw
HHNK	9 projecten	am; gw
HHNK + PWN	20 projecten	am
PWN	14 projecten	am;gw;mk
Zuid Kennemerland Noord	49 activiteiten	mk,gw,am
Amstel, Gooi en Vecht	18 businesscases	gw,am

PWN: primair **Asset Management** en **Grondwater**

Uitdagingen voor PWN

- 46 gemeenten, 7 regio's, 3 waterschappen, + 2 drinkwaterbedrijven NH
- 182 projecten/activiteiten
- convenanten ondertekend 2 regio's; aansluiten bij 5 convenanten
- Personele capaciteit PWN
  - 2 omgevingsmanagers
  - 4 netbeheerders, 6 projectleiders
  - 3 ontwikkelaars
- Pilots met enkele gemeenten
  - Grondwater
  - Asset management (o.a. meekoppelen Hoofddorp, Noordkop)
  - Samenwerkingsproces faciliteren
- **Nog niet zo makkelijk:**
  - **juiste verbinding met gemeenten en waterschappen**
  - **Beleidsveranderingen PWN, Gemeenten, Waterschappen**
  - **Processtructuur bovenregionaal**

Voorbeeld 1: HHNK & PWN

Puur water & natuur

Motto: Wij denken en doen als ware wij een!

- Betere dienstverlening aan klanten
- Lagere maatschappelijke kosten
- Hoger kwaliteitsniveau

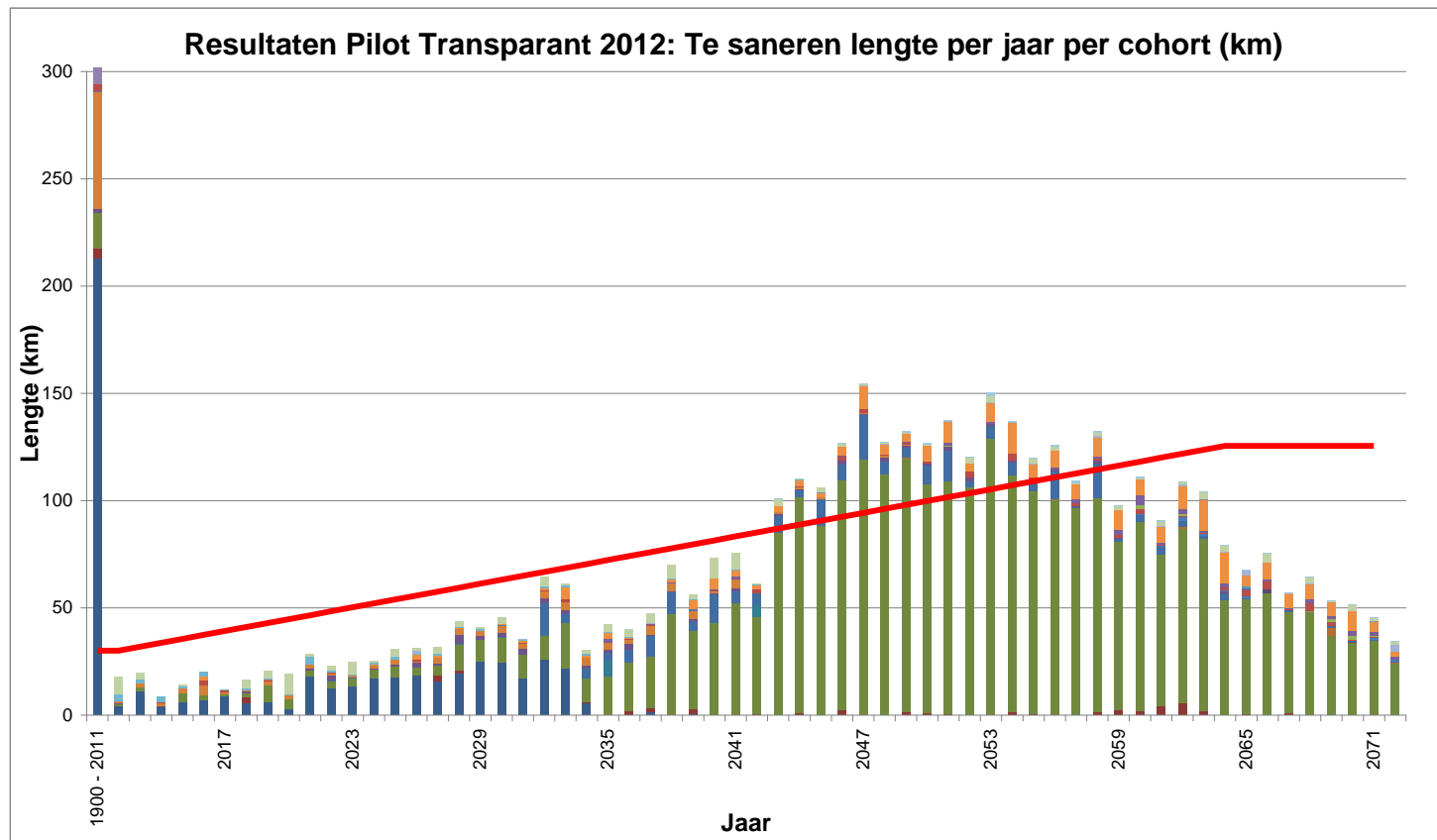
- Asset management
- HR
- Waterkwaliteit
- 20 projecten/onderwerpen
- HHNK, gemeenten, PWN =>

Gezamenlijke rapportage visitatiecomissie

- Storingswachtdienst Texel
- Opslag persleidingen
- Samenvoegen laboratoria
- Reductie aantal vergunningen
- Grote infraprojecten samen
- Dijkversterkingen
- Zachter water

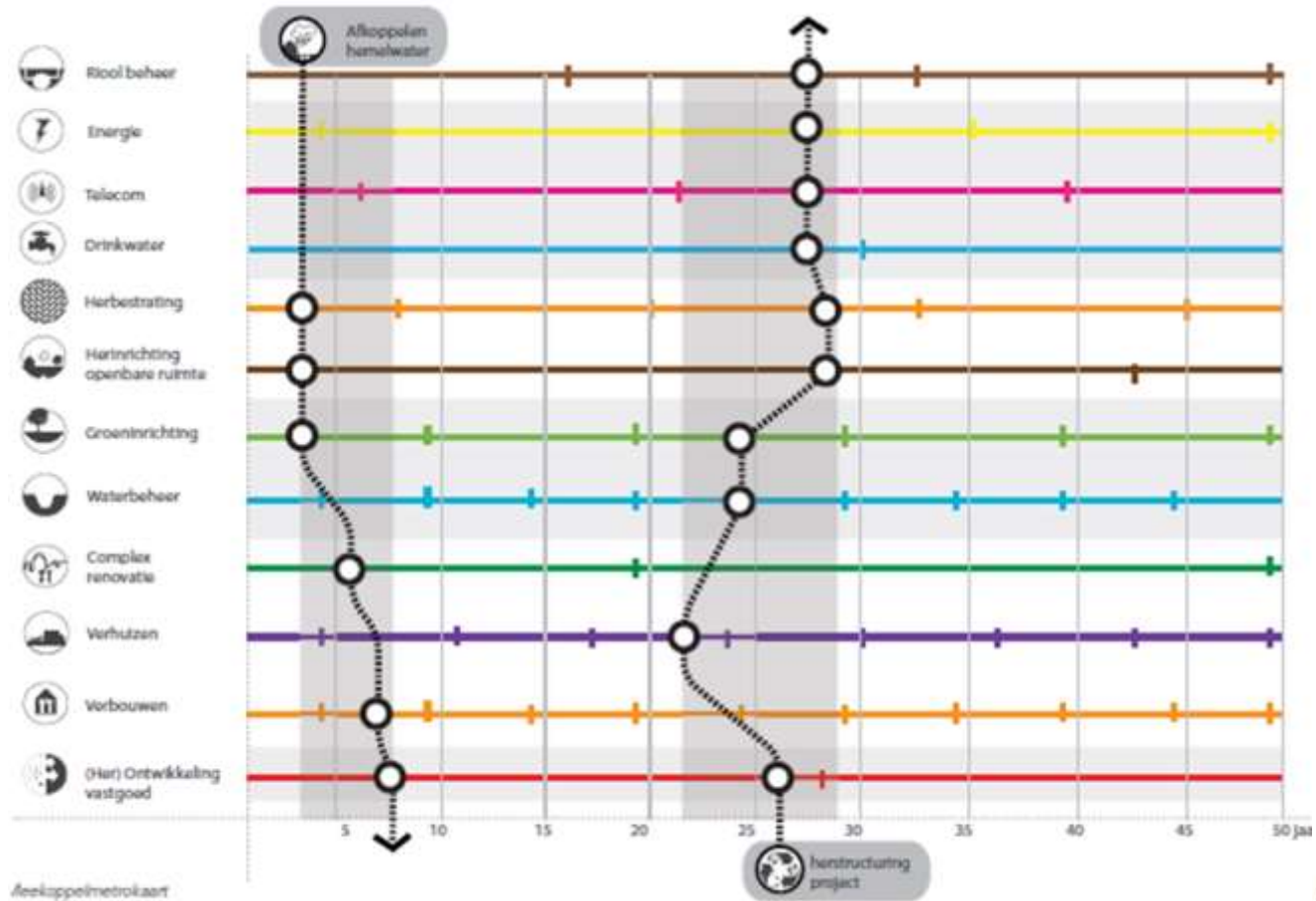

Voorbeeld 2: PWN en gemeenten Leidingen vervangen, asset management

Voorbeeld 3: PWN en gemeenten

Mee koppelen visie + lange termijn: Haarlemmermeer, Liander, Ymere, Rijnland, PWN, RHDHV

Afkoppelmetrokaart

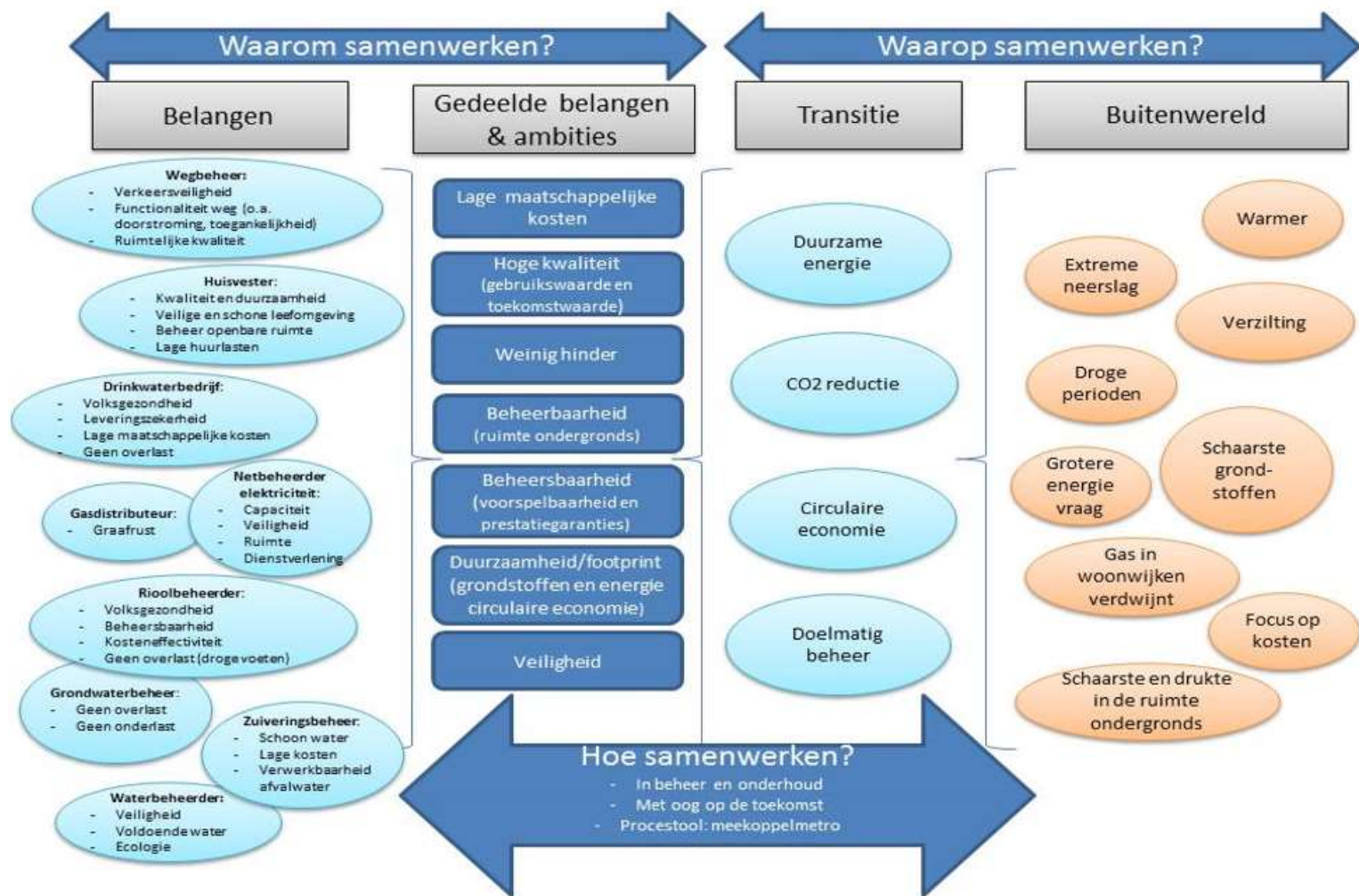
... groenkoele stad, zonnepanelen, huurschuld, precario, warm drinkwater, energielekken en grondstofterugwinning...

- DPNH: Proeftuin klimaatbestendige stad
- Watergovernance
- Precario voornemen

Bedoeling:

- => samenwerken om kosten te verlagen (NBW)
- => lange termijn kapitaalsinvesteringen infrastructuur optimaliseren
- => meeliften
- => gezamenlijke visie
- => innoveren
- => Haarlemmermeer, PWN, Liander, Rijnland (Ymere) RHDHV

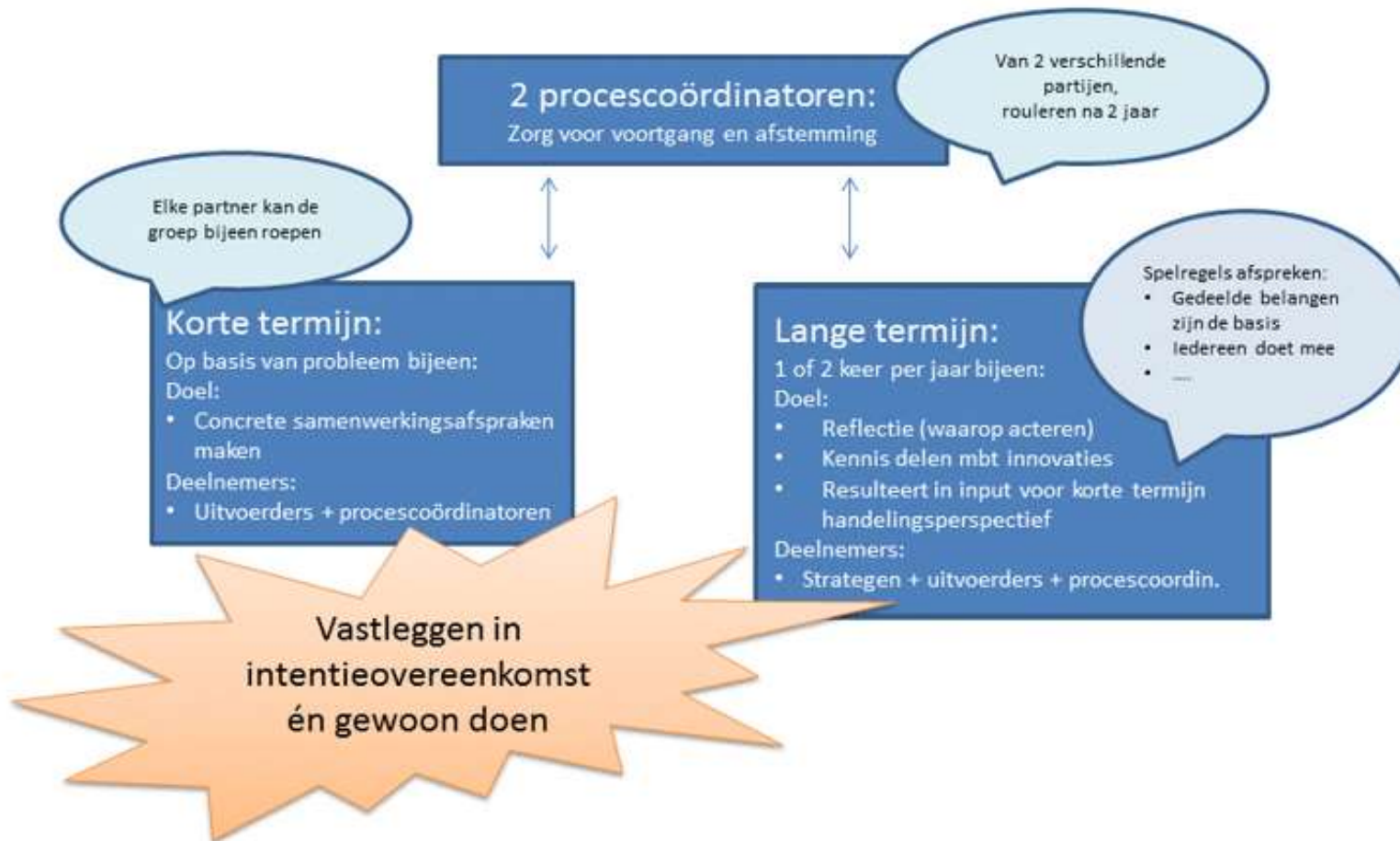

? Nadeelcompensatieregeling ombouwen naar voordeelverdeelregeling binnen maatschappelijk optimum?

Meekoppelen... wat komt er uit:

- Gezamenlijke visie en belang helpt bij samenwerking
- Aanleg, beheer en onderhoud
- Grote verschillen in visie ontwikkeling tussen partijen
- Vraagt om respect, geduld en ... innovatie
- Huidige nadeelcompensatie = kans op suboptimalisatie

- Heel Korte termijn (1 jaar) (kleine aanpassingen)
- Korte termijn (5 jaar) (graafrust, combi's netbeheer)
- Lange termijn (gebiedsontwikkeling, functieverandering, visies, innovaties/kennisdeling; onder- en bovengrond; duurzaam, energietransitie, klimaat)
- Governancemodel Meekoppelmetro
- Pilot op gebiedsniveau Haarlemmermeer
- Bestuurlijke intentie overeenkomst (Ruimtelijke adaptatie)

Governance model Meekoppelmetro

Tot slot:

- Samenwerking nieuwe impuls geven
- Voldoen aan toekomstige opgaves
- Vernieuwen van bestaande afspraken en kaders